

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

**GELENEKSEL TÜRK HALK OYUNLARININ POSTA PULLARI ÜZERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ**
**EVALUATION OF TRADITIONAL TURKISH FOLK DANCES ON POSTAGE
STAMPS**

Serkan AYCİL¹
Dr. Öğr. Üyesi Gökçin ÇUBUKCU²

ÖZ

Türk folklor geleneğinde halk oyunları çalışmalarını bir araya getirerek bilimsel bir kaynak oluşturma amacını taşıyan araştırma sayısı oldukça sınırlıdır. Literatür taramasına ve konuyla ilgili pul nesnelere derlenmesine dayanan bu çalışmanın amacı, geleneksel Türk halk oyunlarını pul nesneleriyle farklı bir formda yeniden sentezlemeye çalışmaktır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden betimleme yöntemi üzerinden ilerletilmiş, esasını yazılı ve görsel kaynaklar oluşturmuştur. Yazılı kaynaklar, geleneksel Türk halk oyunları ekseninde, pul seçimleri ise genellikle seriler üzerinden şekillenmiştir. Bulgular; coğrafik bölgelerimize özgü halk oyunları zengin bir çeşitliliğin ve güçlü bir kültürel birikimin varlığını ortaya koymaktadır. Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki halk oyunlarının sayısı ve çeşitliliği diğer bölgelerdeki sayı ve çeşitlilikten fazladır. Sonuç olarak; Türk halk oyunları, köklü bir medeniyetin birikimi olarak ortaya çıkmıştır. Benzer oyunlar artık Anadolu'nun hemen hemen her tarafında farklı bir formda oynanmaktadır. Zaman içerisinde bazı halk oyunları unutulmaya yüz tutarken bazı oyunların da figürleri farklılaşmıştır. Kaybolmaya yüz tutan halk oyunları ve geleneksel oyun kıyafetleri posta pullarında tasvir edilebilir. Geleneksel Türk halk oyunlarını konu alan nostaljik bir pul albümü yayınlanabilir. Halk oyunları ile ilgili pul tasarımı yaparken çok renklilikten ve çok fazla detay kullanımından kaçınmak gerekmektedir. Ayrıca, Araştırmanın sonraki süreçte, gösterebilimsel analiz yöntemleriyle oluşturulacak çalışmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Halk Oyunları, Folklor, Posta Pulu, Gösterebilim, Coğrafi Bölge

Jel Kodları: M30, M39, Y90, Z10

ABSTRACT

The number of studies aiming to create a scientific resource by bringing together folk dance studies in the Turkish folklore tradition is quite limited. The aim of this study, which is based on literature review and compilation of stamp objects related to the subject, is to try to re-synthesize Traditional Turkish folk dances with stamp objects in a different form. The study has been advanced through the descriptive method, one of the quantitative research methods, and written and visual sources have formed its basis. Written sources were shaped on the axis of traditional Turkish folk dances, and stamp selections were generally based on series. Findings; Folk dances specific to our geographical regions reveal the existence of a rich diversity and a strong cultural background. The number and variety of folk dances in the Mediterranean, Eastern Anatolia and Southeastern Anatolia Regions are more than the number and variety in other regions. Result; Turkish folk dances have emerged as the accumulation of a deep-rooted civilization. These games are now played in a different form in almost every part of Anatolia. While some folk dances have faded into oblivion over time, the figures of some dances have changed. Folk dances and traditional dance costumes that are on the verge of disappearing can be depicted on postage stamps. A nostalgic stamp album about traditional Turkish folk dances could be published. While designing stamps for folk dances, it is necessary to avoid using too many colors and too many details. In addition, it is thought that the research will be a source for studies that will be created with semiotic analysis methods in the next period.

Keywords: Folk Dances, Folklore, Postage Stamp, Semiology, Geographical Region

Gel Codes: M30, M39, Y90, Z10

¹ İstanbul PTT Bölge Başmüdürlüğü, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, sserkan.aycil@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3540-5548>

² Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, gokcincubucu@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1113-3610>

1. GİRİŞ

Görsel ve işitsel kültürün bileşeni olan oyun kavramı; geçmişten günümüze aktarılan verileri en iyi biçimde yansıtan unsurlardan biri olma özelliğine sahiptir. Geleneksel halk dansları; ulusların, bölgelerin ve yörelerin sosyolojik alt yapısını içeren ve bunu kültürel zenginliklerle bezeyen oldukça önemli bir sanatın yansımasıdır (Koralan, 2020:9). Genellikle müzik eşliğinde oynanan halk oyunlarında, vücut uyumu önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle halk oyunları; ritmik ve ölçülü hareketler sonucu oluşan geleneksel halk danslarının bütünüdür ifade eder. Halk danslarının kökeni dini törenlerde yapılan ritüellere ve büyü geleneklerine dayanmaktadır (Karakas ve Dünder, 2018:310). Geleneksel halk oyunları, büyü kaynaklı pratiklerin değişime uğraması ve ritüellerdeki eğlenceli kısımların konseptte dâhil edilmesiyle oluşmuştur. Bu nedenle halk oyunlarının derinliklerine bakıldığında aslında; inançlar, yaşam tarzı, hayvanlar ve doğaüstü olaylar görülebilir (Koralan, 2020:16-17).

Pullar ise geleneksel halk oyunlarındaki; inançları, yaşam tarzını, hayvanları ve doğaüstü olayları yansıtmakla birlikte, ülkemizin farklı bölgelerindeki kültürel dokuları da ayrıca sentezlemektedir. Farklı bölgeler üzerinden oluşturulan bu doku uyumu üzerinden, zengin bir mozaik elde edilmekte ve bu mozaığın tüm dünyada görülmesi sağlanmaktadır. Böylece geleneksel Türk halk oyunları konusu üzerinden, ülkemizin tanıtımı açısından da oldukça önemli olan bir işlevi ortaya çıkmaktadır. İngiltere’de bastırılan ve 6 Mayıs 1840 tarihinde tedavüle çıkarılan ilk posta pulunun görselinde Kraliçe Victoria’nın resmine yer verilmiştir (Güven Bezaz, 2006:291-292). Pul, ön yüzü desen, şekil, kabartma, motif ve resimlerden oluşan arkası kendinden yapışkanlı veya zamlı, çevresi dantelli, biçim itibarıyla temaya uygun olarak tasarlanabilen ve posta idaresinin kontrolünde tedavül edilen minyatür boyutlu değerli kâğıtlardır (Aydoğmuş, 2015:30).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Folklor (Halk Bilim) Kavramı

Folklor sözü İngilizce “folk” ve “lore” sözcüklerinden oluşmuştur. Folk “halk”, lore ise “bilim, bilgi” anlamına gelir. Bu nedenle Türkçe’de Folklor terimi “Halk Bilimi” sözüyle de karşılanmaktadır. Folklor terimi ilk olarak 1846 yılında İngiliz William J. Thoms tarafından kullanılmıştır (Kalaycı, 2004:1). Folklor teriminin Türkiye’deki kullanımı ise 1913-1914 yıllarına denk gelmektedir. Yazılı kaynaklarda bu kullanıma, ilk olarak Ahmet Vefik Paşa’nın 1885 yılında Macar bilgini Ignacz Kunos ile yaptığı görüşmede rastlanmaktadır. Folklor (Halk bilimi); sözlü veya fiili olarak geçmişten geleceğe aktarılan ve her icradan sonra yeniden kurgulanan bir kültür ürünü olarak tanımlanmıştır (Durbilmez, 2013:102-104). Halk Bilimi teriminin Türk Dil Kurumuna ait Güncel Türkçe Sözlükteki karşılığı “*Bir ülkede yaşayan halkın kültür ürünlerini, sözlü edebiyatını, geleneklerini, törelerini, inançlarını, mutfağını, müziğini, oyunlarını, halk hekimliğini inceleyerek bunların birbirleriyle ilişkilerini belirten, kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim vb. sorunlarını çözmeye, sonuç, kural, kuram ve yasaları bulmaya çalışan bilim dalı*”. Olarak belirtilmektedir (TDK Türkçe Güncel Sözlük, 2022).

2.2. Halk Oyunları ve Halk Oyunlarında Giyim Kuşam

Rıza Tevfik Bölükbaşı 1900 yılında yayınlanan *Nevsâl-i Âfiyet Salname-i Tıbbi* isimli bir yılda ilk defa halk oyunları konusuna yer vermiştir. Halk oyunları açısından yeni bir dönemin başlangıcı kabul edilen bu yazıda, günümüzde hâlâ geçerliliği devam eden birçok folklorik temaya değinilmiştir (Eroğlu, 2017:68). Hareket ve ritim olmak üzere iki temel öğeden oluşan halk oyunları, düzenli aralıklarla birbirini takip eden ve müzik uyumu içerisinde tekrarlayan bedensel hareketler olarak ortaya çıkmıştır (Koralan, 2020:36). Günümüzde halk oyunları çalışmalarını konu alan birçok tasnif yöntemi mevcuttur. Bunlar genellikle illere, bölgelere, cinsiyete, hayvan adlarına, dizilime, hıza, oyuncu sayısına ve ayak hareketlerine göre değişiklik göstermektedir (Uzunkaya, 2005:8).

Coğrafi şartlardan ziyadesiyle etkilenen Anadolu insanı, doğayla giriştiği mücadeleyi hem oynadığı oyunlara hem de bu oyun kültürü içerisinde kullandığı kıyafetlere yansıtmıştır. Her yörede farklı şekillerde icra edilen bu oyunlar, bir yönüyle günlük yaşamda kullanılan kıyafetlerin süslenerek farklı bir forma kavuşmasına ve folklorik bir değer olarak yeniden şekillenmesine zemin hazırlamıştır. Oynanan oyunların yanı sıra giyilen kıyafetler de ilgili yörenin tarihsel birikimine zenginlik katmaktaydı. Çünkü oyuncuların giydiği kıyafetler bazen günlük yaşamda bazen de düğün benzeri etkinliklerde süslemelerle birlikte kullanılmaktaydı (Yavaş, 1992:126). Dolayısıyla oyun geleneğindeki bu döngü, doğal bir koruma alanı oluşturarak etkinliklerde kullanılan kıyafetleri yöreye özgü bir olgu haline getirmekteydi. Farklı kültürlerle etkileşimin sınırlı olduğu gerçeği, kıyafetlerin değişime uğrama olasılığını ortadan kaldırarak orijinal halleriyle günümüze kadar gelebilmelerini sağlamaktadır.

3. TÜRKİYE’DE İCRA EDİLEN HALK OYUNLARININ BÖLGESEL DAĞILIMI

Halk oyunlarının bölgesel dağılımı konusundaki araştırmalar, Türkiye’de çok farklı oyun türlerinin olduğunu göstermektedir. Her ne kadar il bazlı bir tasnif yaygınlık göstermiş olsa da yapılan araştırmalarda aynı oyunun, başka bir ilin coğrafi sınırları içerisinde oynandığına dair bulguları da ortaya konmuştur. Bu bağlamda en doğru kodlama yönteminin, yöresel veya bölgesel tasnif olduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır (Eroğlu, 2017:69).

3.1. Akdeniz Bölgesi Halk Oyunları

Kahramanmaraş’ın batısından başlayan Akdeniz Bölge kültürü; Toroslar, Kıbrıs ve Teke Yöresini de kapsayan bir realiteyle Muğla sınırına kadar devam etmektedir. Bu bağlamda Adana, Osmaniye, Hatay ve Kahramanmaraş illerinde ağırlıklı olarak Halay türü oyunlar oynanırken Mersin dolaylarında ise Zeybek türü oyunlar oyun kültürü içerisinde önemli bir yer tutmaktadır (Eroğlu, 2017:76).

Şekil 1’de 1981 yılında emisyon edilen ve *Avrupa 1981-Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 2’li pul serisinden birincisine yer verilmiştir. 650.000 tirajı olan bu pullar ofset baskı yöntemiyle oluşturulmuştur (Europa CEPT Avrupa Halk Oyunları, 1981). Antalya Yöresine özgü oyunları betimleyen bu pul tasarımında, erkek ve kadın folklorcuların kıyafetlerini de görmek mümkündür. Erkek figürlerde tek tip bir kıyafet bulunurken, kadın figürlerde ise renk farklılıkları göze çarpmaktadır. Folklor ekibi, şeklin ortasına konumlandırılmış ve bir daire oluşturmuştur. Aynı zamanda folklor ekibi, formada geniş bir alan kaplamakla birlikte, aynı forma içerisinde, pulun değeri ve diğer metinsel ifadeler de hususen belirtilmiştir. Pulun marjına genellikle baskı yapılmazken bu tasarımda pulun alt marjında tasarımı yapan işletme, basım yeri ve basım yılı ibarelerine yer verilmiştir. Şekil 2’de ise aynı seriye ait ikinci çalışmaya yer verilmiştir. Bu çalışmada, erkeklerden oluşan bir folklorcu ekibinin Burdur Yöresine özgü oyunları icra ettiği görülmektedir. Tasarım açısından diğer puldaki mizanpaj bu pulda da devam ettirilmiş ve böylelikle serideki tasarımın bütünlüğü elde edilmiştir. İki pul arasındaki tek fark, pulun değerini gösteren ibare değildir. Türkiye Cumhuriyeti ibaresi ile Avrupa yazısında ve CEPT harflerinin bulunduğu dairesel simgenin renk tercihinde, çapraz kullanıma gidilmiştir. Bununla birlikte bu pulda da daire şeklinde konumlandırılmış folklor ekibine yer verilmiştir. Hemen arkada ise çalgı ekibi görülmektedir. Ayrıca hem folklor hem de çalgı ekibinin kıyafetlerinde tek tip kullanımın olduğu da fark edilmektedir.

Şekil 1. Antalya Yöresi, 41x26 mm

Şekil 2. Burdur Yöresi, 41x26 mm

3.2. Doğu Anadolu Bölgesi Halk Oyunları

Halk oyunları bakımından oldukça zengin bir yapı sergileyen Doğu Anadolu Bölgesi'nde farklı türde birçok oyun icra edilmektedir. Iğdır ve Kars dolaylarında Halay oyunlarının yanı sıra Azeri kültüründen gelen; Yallı oyunları, Bayburt ve Erzurum çevresinde; Bar. Malatya, Elazığ, Tunceli, Van, Erzincan ve Ağrı çevresinde ise; Halay oyunları oynanmaktadır (Eroğlu, 2017:74). Ayrıca günümüzde bilinirliği olan halk oyunlarının yanı sıra karakteristik bazı oyun türlerine de rastlanmaktadır. Örneğin Bingöl dolaylarında oynanan Kartal oyununda, bir kartalın çetin doğa koşullarında vermiş olduğu yaşam mücadelesi figürize edilmektedir (Irmak, 2015:57).

Şekil 3'de 1969 yılında emisyon edilen ve *Halk Oyunları 1969* konulu çalışmayı oluşturan 5'li pul setinden birine yer verilmiştir. 350.000 tirajı olan bu pulların grafik tasarımcısı Neşet Günal'dır (Halk Oyunları, 1969). Tasarımın ön planında Bar oyununu geleneksel kıyafetlerle oynayan dört folklorcu ile arka planda davul ve zurna ile eşlik eden 2 icracı betimlenmektedir. Çift sayı anlayışıyla figürler konumlandırılmış ve buna bağlı olarak tasarımda denge sağa doğru kaymıştır. Duvarı oluşturan desende Türk motifleri tercih edilmiştir. Zemin olarak kullanılan pembe renk ile duvar rengi algısal açıdan pulu ağırlaştırmıştır. Bu durumu en iyi biçimde Türkiye Cumhuriyeti yazısı ve pulun değerini gösteren ibarede fark etmek mümkündür. Pul serisinde marjlarının birbirine eşit olduğu ve santre tasarım anlayışının ön plana çıktığı görülmektedir.

Şekil 4'de aynı seride yer alan pullardan bir diğerine yer verilmiştir. Bu tasarımda ise tek sayı kuralına uygun olarak bir anlayış benimsenmiş ve kompozisyon dengeli bir biçimde dağıtılmıştır. Böylece erkek ve kadınlardan oluşan 9 kişilik halay ekibi rahatlıkla görülebilmektedir. Davul ve zurnacıya ellerindeki mendillerle eşlik eden oyuncular, geleneksel kıyafetlerle sıra dışı bir bütünlük oluşturmuştur. Buna ek olarak, arka planda kullanılan renk, puldaki asıl gösterilmek istenen folklor grubunu ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti ibaresi ve pulun değeri de yine rahatlıkla okunabilmektedir. Şekil 5'de aynı seride yer alan pullardan bir diğerine yer verilmiştir. Bu pul tasarımında erkek ve kadınlardan oluşan sekiz oyuncu ellerindeki çıra tasviriyle Elazığ Yöresine özgü olan Çayda Çıra oyununu icra etmektedir. Kullanılan arka plan rengi, atmosfere uygun olarak karanlık bir ortam olduğunu göstermektedir. Figürlerin duvara vuran gölgeleri ise bu izlenimi desteklemektedir.

Şekil 6'da 1975 yılında emisyon edilen ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5'li pul serisinden birine yer verilmiştir. Basım adedi 400.000 olan bu pulların grafik tasarımcısı Prof. Neşet Günal'dır (Halk Oyunları, 1975). Tasarımda Kafkas oyununu icra eden kadın ve erkek folklorcular betimlenmiştir. Diğer pullarda figür ve zemin ilişkisi bulunmaktayken bu tasarımda figürler havada uçuyormuş gibi bir izlenim uyandırmaktadır. Bununla birlikte renk ilişkisi bakımından da kimi ibarelerin okunurluğunda problemler oluşmuştur. Zeminde iki renk kullanılmıştır. Karelerden oluşan desene ayrıca farklı motiflerle eklemeler yapılmıştır. Bu tasarım anlayışı gözü yormaktadır. Son olarak serideki diğer pullar, yatay kompozisyonda tasarlanmışken, bu pul da dikey bir kompozisyon tercih edilmiştir.

Şekil 3. Erzurum Barı, 52x36 mm

Şekil 4. Halay, 52x36 mm

Şekil 5. Çayda Çıra, 52x36 mm

Şekil 6. Kafkas Oyunu, 36x52 mm

3.3. Ege Bölgesi Halk Oyunları

Ege Bölgesinin ulusal temsilinde Zeybek oyunu ayrı bir yer tutmaktadır. Bu oyun genellikle temsillerde, bayramlarda ve düğünlerde oynanmaktadır. Genellikle dokuz zamanlı olarak oynanan Zeybek, tek oyuncu tarafından icra edilmektedir (Eroğlu, 2017:77).

Şekil 7'de 1969 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5'li serideki pullardan birine yer verilmiştir. Bu şekilde Zeybek oynayan iki folklorcu, geleneksel kıyafetleriyle oyunu icra etmektedir. Oyuncuların giydiği abadan anlaşılacağı üzere Aydın Yöresine özgü Zeybek oyunu terennüm edilmektedir. Dikey kompozisyonun tercih edildiği bu pulda da santre tasarım anlayışı bulunmaktadır. Aynı zamanda tasarımda, bölgeye özgü desenlere de yer verilmiştir. Hem figür hem de desen renklerinin aynı olması, tasarımda bütünlük oluşturmaktadır. Buradaki zemin ilişkisi, renk ya da gölge ile değil, figürlerin metin üzerine konumlandırılmasıyla çözümlenmiştir.

Şekil 8'de 2019 yılında emisyon edilen ve *Halk Oyunlarımız* konulu çalışmayı oluşturan 2'li pul serisinden ilkinde yer verilmiştir. 100.000 tirajı olan pulların grafik tasarımcısı Önnur Toprak'tır (*Halk Oyunlarımız*, 2019). Beyaz arka plan rengi kullanılarak tasarlanan pulda, oyacı çiçekli fes takan folklorcunun hâkim yaka gömlek giymiş olduğu, Horasanlı şal kuşak taktığı ve kubur tabanca ile martini tüfek taşıdığı gözler önüne serilmektedir. Bu özellikler betimlenmekte olan figürü, tartışmasız olarak

Ege Bölgesi'ne ait kılmaktadır. Pulda belirtilen ibareler yine figürün kıyafetleriyle aynı renkte kullanılmış böylece tasarımda bütünlük korunmaya çalışılmıştır.

Şekil 9'da 1975 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5'li pul serisinden ikincisine yer verilmiştir. Tasarımda tek sayı kuralına uygun olarak 9 adet figür gösterilmektedir. Bu figürler ön-arka plan oluşturacak şekilde orantılandırılmıştır. En arkada zeminde oturan beş figür, orta sağ alanda konumlandırılmış davul ve zurna çalan icracılar ve son olarak daha büyük boyutlarda iki adet folklorcu Bengi oyununu icra ederken betimlenmektedir. Bengi'nin, erkekler tarafından oynanan bir oyun türü olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla bu tasarımdaki figürlerin tamamı erkeklerden oluşmaktadır. Arka planda tamamlayıcı renkler kullanılarak folklor grubu ön plana çıkarılmıştır. Bu renkler sayesinde pul üzerinde bulunan ibareler de rahatlıkla okunabilmektedir.

Şekil 7. Zeybek 1, 36x52 mm

Şekil 8. Zeybek 2, 36x52 mm

Şekil 9. Bengi, 52x36mm

3.4. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Halk Oyunları

Farklı toplumların meskûn bulunduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesi çok renkli bir kültür desenini bünyesinde barındırmaktadır. Buradaki folklorun oluşumunda toplumsal yaşamdaki farklılıkların yanı sıra inanç sistemindeki yargılar da etkili olmuştur. Örneğin önemli kültür merkezleri arasında sayılan Gaziantep'te Merkez Oyunlarının yanında Barak Aşireti'ne özgü oyunlar da önemli bir yer tutmaktadır.

Adıyaman Yöresinin halk kültüründe ise Diyarbakır, Gaziantep, Şanlıurfa ve Harput'tun etkileri görülmektedir (Eroğlu, 2017:74-75).

Şekil 10'da 1981 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 3'lü pul serisinden ilkinde yer verilmiştir. 1.990.000 tirajı bulunan pul ofset baskı yöntemiyle oluşturulmuştur (Halk Oyunları, 1981). Tasarımda Gaziantep Yöresine özgü oyunlar betimlenmiştir. Pulda, forma içinde forma oluşturulmuştur. Tasarımda, folklor ekibindeki figürlerin tek sayı kuralıyla yerleştirildiğini görmekteyiz. Diğer pul serilerinin aksine burada, illüstratif bir yaklaşım benimsenmiş ve fotoğraf kullanımı tercih edilmiştir. Formanın geri kalanında ise metinsel ibarelere yer verilmiştir.

Şekil 11'de aynı seriye ait ikinci çalışmaya yer verilmiştir. Şekilde altı folklorcu, davul eşliğinde Kahramanmaraş Yöresine özgü oyunları icra etmektedir. Bu pullardaki en dikkat çekici nokta ise konum itibarıyla birbirine çok yakın olan ve benzer oyunu oynayan folklor ekibinin, oyunu icra ederken, kendilerine özgü olan farklı kıyafetler kullanmış olmalarıdır. Bu durum, davullara işlenen desenlerde de kendisini göstermektedir.

Şekil 10. Gaziantep Yöresi, 41x26 mm

Şekil 11. Kahramanmaraş Yöresi, 41x26 mm

3.5. İç Anadolu Bölgesi Halk Oyunları

İç Anadolu Bölgesi'nin karakteristiğini daha çok Ankara oyunları oluşturmaktadır. Bu oyunların en önemlileri; Seymen Alayı, Ankara Zeybeği, Yandım Şeker, Hüdayda ve Misket'tir. Kırşehir ve Konya dolaylarında daha çok kaşıkla oynanan kol oyunları ön plana çıkarken Yozgat, Sivas, Nevşehir ve Niğde'de Halay ve Ağırhama türü oyunlar görülmektedir (Eroğlu, 2017:76).

Şekil 12'de 2019 yılında emisyon edilen ve *Halk Oyunlarımız* konulu çalışmayı oluşturan 2'li pul serisinden ikincisine yer verilmiştir. Tasarımda Ankara Efesi veya Ankara Yiğidi olarak bilinen bir Seğmen'in, geleneksel kıyafetli hali betimlenmiştir. Buna göre oyuncunun; çuha yelek, tiftik çorap, diz bağlan, yarım dizlik ve yemeni ayakkabısıyla oyunu icra ettiği görülmektedir. Serideki diğer pulla benzer tasarım anlayışının hâkim olduğu bu pulda, dikey bir kompozisyon tercih edilmiştir. Ayrıca, santre şeklinde bir anlayışla beyaz zemin kullanılmış ve illüstratif olarak betimlenen figür ön plana çıkarılmıştır. Kullanılan metinsel ibarelerin renkleri, figürde kullanılan renklerle aynı olduğundan tasarımda bütünlük sağlanmıştır.

Şekil 12. Seğmen, 36x52 mm

3.6. Karadeniz Bölgesi Halk Oyunları

Karadeniz Bölgesi'nde yaygın olarak icra edilen halk oyunu Horon'dur. Bu oyunda üç temel özellik ön plana çıkmaktadır. Birinci özellik, oyun esnasında oyuncuların ellerini havaya kaldırmalarıdır. İkinci özellik Kemeç faktörüdür. Üçüncü özellik ise oyunlarda söylenen mani ve türkülerdir. Ayrıca Çoruh boyunda yer alan Artvin, Borçka, Murgul ve Şavşat gibi yerleşim bölgelerinde Kemeçle oynanan oyunların yanı sıra Tulum eşliğinde icra edilen oyunlara da rastlanmak mümkündür (Eroğlu, 2017:75).

Şekil 13'de 1975 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5'li pul serisinden üçüncüsüne yer verilmiştir. Çalışmada, geleneksel kıyafetleriyle Horon oynayan dört folklorcunun Kemeç eşliğinde oyunu icra ettiği görülmektedir. Zemindeki ve arka plandaki duvarda zıt renklerin kullanımı figürleri iyice ortaya çıkarmıştır. Duvarda aynı zamanda motif eklemeleri yapıldığı da görülmektedir. Pul üzerinde bulunan toplam beş figür, ızgara sisteminde kompozisyona yerleştirilmiştir. Ayrıca önceden değinilen serideki diğer pulların aksine bu pulda Türkiye Cumhuriyeti ibaresi için ayrı bir alan oluşturulduğu gözlemlenmektedir.

Şekil 13. Horon, 52x36 mm

3.7. Marmara Bölgesi Halk Oyunları

Marmara Bölgesi'nde daha çok Batı Trakya kökenli olan Türk göçmenlerin oyunları ön plana çıkmaktadır. Çok kültürlülük bağlamında şekillenen Balkan kültüründe; Arnavut, Yunan, Slav, Bulgar,

Romen ve Çingene topluluklarının etkileri görülmektedir (Aykent, 2020:45). Sakarya, Bilecik ve Çanakkale dolaylarında ise özellikle Halay ve Karşılamalara Zeybek eşlik etmektedir (Eroğlu, 2017:77).

Şekil 14’de 1975 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5’li pul serisinden dördüncüsüne yer verilmiştir. Bu şekilde, Kasap oyununu icra eden erkek ve kadın folklorcular betimlenmiştir. Arka plandaki duvar ve zeminde zıt renkler kullanılmış motifleri se büyüklü küçük olarak duvarda rastgele dağıtılmıştır. Aynı zamanda formanın sağında ve solunda duvarda kullanılan motiften farklı bir motife yer verilmiştir. Bu çalışmada kullanılan renkler, figürleri ön plana çıkarmaktadır. Genel olarak bakıldığında dinamik bir kompozisyonun bulunduğu söylenebilir. Şekil 15’de 1975 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5’li pul serisinden sonuncusuna yer verilmiştir. Şekilde dört folklorcunun ellerindeki kaşıklarla serbest figürler çizdiği görülmektedir. Bu oyun türünde folklorcular birbirine tutunmazlar. Oyuncular bireysel olarak ekibe uyum sağlarlar. Kaşık, ritim aracı olarak kabul edilir. Kaşık oyununu, kadınlar ve erkekler ayrı ayrı oynarlar. Şekil 15, şekil 14’te yer alan puldaki gibi, bu pulda da zeminde motifler rastgele dağıtılmıştır. Formanın sağ ve sol kenarlarında, ayrıca motif çalışması bulunmaktadır. Fakat buradaki motif çalışması belli belirsiz olarak kendisini göstermektedir. Bu belirsizliğin nedeni, zeminde kullanılan renklerin koyu ağırlıklı tonda tercih edilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu problem, dikey düzlemde konumlandırılan şeritlerde ve duvardan zemine kadar olan kısımda; koyu ton, zeminde ise açık ton renk düzenlemesi yapılarak çözümlenebilir. Aynı problem, zemin üzerinde kullanılan metinlerde de gözlemlenmektedir. Buradaki problem ise figürlerin kıyafetlerinde turuncu veya beyaz rengin daha baskın tercih edilmesiyle önerilebilir.

Şekil 16’da 1981 yılında emisyonu yapılan ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 3’lü pul serisinin son çalışması yer almaktadır. Bu şekilde dört kadın folklorcu, geleneksel kıyafetleriyle Balıkesir Yöresine ait oyunları icra etmektedir. Figürlerin kıyafetlerinde koyu renkler hâkimdir. Arka planda ise bu renklerin aksine açık renkler tercih edilerek figürlerin ortaya çıkması sağlanmıştır.

Şekil 17’de 1969 yılında emisyon edilen ve *Halk Oyunları* konulu çalışmayı oluşturan 5’li pul serisinden sonuncusuna yer verilmiştir. Çalışmada geleneksel kıyafetleriyle Kılıç-Kalkan oynayan sekiz oyuncu betimlenmiştir. İllüstratif bir yaklaşımla betimlenen figürlerin hareketleri, kompozisyonu dinamik hale getirmiştir. Fakat hem kullanılan renklerin fazla oluşu ve genellikle birbirine yakın renklerin tercih edilmesi hem figürlerin birbiri üzerine binmesi hem de arka plandaki duvarda kullanılan motifin büyüklüğü, kompozisyonun anlaşılmasını zorlu bir hale getirmiştir. Örnek olarak; tasarımda sekiz adet folklorcu figürü bulunmaktadır. Fakat tasarımdaki bindirme nedeniyle özellikle pulun sağında bulunan bir figür seçilememektedir. Duvardaki motifin büyüklüğü ise orta planda ve arkada bulunan figürün algılanmasını zorlaştırmaktadır. Kullanılan renklerin toprak ya da ten rengine yakın oluşu ise metinsel ifadelerin haricinde bütün kompozisyona negatif yönde etki etmektedir.

Şekil 14. Kasap, 52x36 mm

Şekil 15. Kaşık, 52x36 mm

Şekil 16. Balıkesir Yöresi, 41x26 mm

Şekil 17. Kılıç-Kalkan, 52x36 mm

Anadolu'da icra edilen halk oyunlarının önemli bir kısmı, taklide dayalı danslardan oluşmaktadır. Bu oyun türlerinde genellikle günlük yaşam, toplumsal ilişkiler, doğa olayları savaşlar ve hayvan taklitleri konu olarak işlenmektedir. Örneğin Artvin'de Çoruh ve doğa olayları tema olarak kullanılırken Karadeniz'de haşin sert dalgalar, deniz üzerinde durmaya çalışan kayıklar ve ağlara takılın balıklar anlatılmaktadır. Dolayısıyla Horon, Kılıç-Kalkan ve Bar oyunlarında savaş ve vuruşma sahnelerini görmek mümkündür. Ayrıca İçel çevresinde oynanan Keklik oyununda ise hayvan figürlerinin taklidi konu edilmektedir (Metem, 2020:740).

4. YÖNTEM

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimleme yöntemi üzerinden yürütülmüştür. Çalışmanın esasını yazılı ve görsel kaynaklar oluşturmaktadır. Öncelikle yazılı ve görsel kaynaklar toplanmış sonrasında, konuyu destekleyen veriler üzerinden araştırma geliştirilmiştir. Yazılı kaynaklar, geleneksel Türk halk oyunları ekseninde, pul seçimleri ise genellikle seriler üzerinden şekillenmiştir.

4.1. Araştırma Verileri

Bu araştırmanın şekil verilerini halk oyunu temalı posta pulları oluşturmaktadır. Aşağıda yer alan tabloda ise; çalışmada kullanılan pullara ilişkin temel veriler yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışmada Kullanılan Posta Pullarına Ait Veriler

Araştırma Alanları	Pul Sayısı	Tema ve İçerik Planı	Posta Pulu Basım Yılı
Akdeniz Bölgesi	2	Antalya ve Burdur Yöresi oyunları	
Doğu Anadolu Bölgesi	4	Erzurum Barı, Halay, Çayda Çıra, Kafkas Oyunu	1969-1975
Ege Bölgesi	3	Zeybek, Bengi	1969-1975-2019
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	2	Gaziantep ve Kahramanmaraş Yöresi oyunları	1981
İç Anadolu Bölgesi	1	Seğmen	2019
Karadeniz Bölgesi	1	Horon	1975
Marmara Bölgesi	4	Kılıç-Kalkan, Kasap, Kaşık ve Balıkesir Yöresi oyunları	1975-1981

7 farklı araştırma alanı üzerinden kurgulanan bu çalışmada toplam 17 adet posta pulu kullanılmıştır. Çalışmaya konu olan pulların belirlenmesi aşamasında ise literatürde yer alan içeriğe bakılmıştır. Dolayısıyla içerik ile birebir uyum gösteren pullar üzerinden konu görsel bütünlüğü oluşturulmaya çalışılmıştır.

4.2. Verilerin Toplanması

Doküman incelemesi ve görsel araştırma üzerinden kurgulanan bu çalışmada iki farklı yöntem izlenmiştir. Doküman incelemesi; elektronik ortamda yayın yapan dergiler, online kitaplar ve basılı yayınlar üzerinden oluşturulmuştur. Ayrıca Dergipark ve Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “pul, halk oyunları” anahtar kelimeleri üzerinden aramalar yapılmıştır. Tarama sonucunda farklı türde birçok çalışmaya ulaşılsa da “Posta Pulları Üzerinden Geleneksel Türk Halk Oyunlarına Dair Bir Değerlendirme” başlıklı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Şekiller üzerinden yapılan araştırmada ise halk oyunlarının temel olgularını, literatür boyutuna taşınmış ve posta pulları üzerinden özgün bir içerik oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmada toplam 17 pul görseline yer verilmiştir. Bu görsellerin tamamı farklı zamanlarda Türkiye’de tedavüle çıkarılan pullardan oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan posta pulları web sitelerinden toplanmıştır.

5. BULGULAR

Tablo 2. Coğrafi Dağılıma Göre Sıralanan Türk Halk Oyunları

Coğrafi Bölgeler	Halk Oyunları
Akdeniz Bölgesi	Ger Ali (Ham Çökelek), Teke Zortlatması, Çaya Zeybeği, Keklik, Portakal Zeybeği, Kıbrıs Zeybeği, Silifke'nin Yoğurdu, Teke, Silifke Zeybeği, Tımbıllı, Mandilli, Yayla yolları, Gerali, Tek Zeybek, Zeytin Dalları, Semai, Türkmen Kızı, Mengi, Sallama, Keklik, Türkmen Kızı, Sallama, Kabaardıç, Dımıdım, Sinsin, Karaçor, Dipçik, Cezayir, Kaşık
Doğu Anadolu Bölgesi	Yallı, Temir Ağa, Bar, Nare, Meyroki, Tiringo, Tamzara, Halay, Esmer, İki ayak, Govend, Çepik, Delilo, Koçeri, Çaçan, Erzurum Barı, Garzene, Temür Ağa, Kartal Oyunu, Çayda Çıra, Avare, El Çırpma, Avreş Oyunu, Diz Kıрма, Kılıç-Kalkan, Meyremo, Kartal, Lemo, Aşırma, Silvani, Sarımsak, Lezgi, Kız Götürme, Gülegez, Gaytağı, Devzer, Edle, Mendo, Meymoke, Kelekvan, Kirsı, Teşi, Tırnana, Tamzara, Arkuştı, Memmi
Ege Bölgesi	Kıvrak, Zeybek, Semah, Güvende, Mengi, Yalabı, Çiftetelli, Serenler, Cezayir, Bengi, Kaşık
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Garzani, Ağırılama, Barak, Kaba, Karşılama, Lorke, Meryem, Kırıkcan, Keçeli, Hiddikmedin, Papure, Şemmo, Govend, Halay, Harkuştı, Hasat, Zamoke, Mendilli, Bağıye, Dokuzlu, Nahsani, Çobanbeyli, Şorra, Mimi, Temurağa, Tamzara, Harrani, Kımıl, Koçeri, Dik, Papure, Peyda, Süse, Arabi Oyunlar, Şuşane, Şehhani, Erzitama, Hassade, Reyhani, Ağırılama, Şirin, Leylim, Nure, Girani, Nar, Gulle, Fatige Demune, Çepikli, Oğuzlu, Teşi, Kılıç-Kalkan, Deriko
İç Anadolu Bölgesi	Seymen Alayı, Karaşar Zeybeği, Arap Oyunu, Semah, Hüdayda, Halay, Sinsin, Sabahi, Misket, Mor Koyun, Yandım Şeker, Ankara Oyunları, Yıldız, Hey Onbeşli, Çarşamba, İsim Gelin, Kaşık
Karadeniz Bölgesi	Horon, Dirgine, Karşılama, Bar, Döktürü, Topal Osman, Sallama, Pıtık Oyunları, Çiftetelli, Kolbastı, Çubuk Oyunları, Kaşık
Marmara Bölgesi	Karşılama, Kaşık, Zeybek, Bengi, Hora, Güvende, Sekme, Kasap, Salma, Sülümanağa, Sırto, Zigoş, Kabadayı, Kaşık, Mendil, Kâzibem, Pomak Gaydası, Kılıç-Kalkan

Kaynak: (Eroğlu, 2017:74-77; Irmak, 2007:57; Kurnaz, 2009:35).

Tablo 2.'de görüldüğü üzere, coğrafik bölgelerimize özgü halk oyunları, zengin bir çeşitliliğin ve güçlü bir kültürel birikimin varlığını ortaya koymaktadır. Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki halk oyunlarının sayısı ve çeşitliliği diğer bölgelerdeki sayı ve çeşitlilikten fazladır. Karadeniz Bölgesi'nde Horon ağırlıklı bir oyun kültürü oluşmuş iken Ege ve Akdeniz Bölgesinde ise daha çok Zeybekten türetilen oyunlar oynanmaktadır.

6. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Halk oyunları ve bu oyunları yansıtan kültürel değerler, belirli ortak özelliklere göre gruplandırılmaktadır. Kesin çizgilerle belirlenmiş olmasa da icra edilen bir oyunun hangi bölgeye ait olduğuna dair çıkarımda bulunmak mümkündür. Örneğin; Doğu Anadolu Bölgesi'nde oynanan Bar'ı, Ege'deki Zeybeği, Güneydoğu Anadolu'daki Halay'ı ve Karadeniz'deki Horon'u diğer bölgelerde oynanan benzer oyunlardan ayırt etmek mümkündür. Ancak yine de bu konuda kesin bir ayırmadan bahsetmek doğru olmayabilir. Dolayısıyla folklorik öğelerin, bir bölgeden ötekine geçişleri bir oyunun sadece belirli bir bölgeye özgü sayılmasını olanaksızlaştırmaktadır.

Halk oyunları, geçmiş yaşantının ve kültürel birikimin folklorla dönüşmesiyle ortaya çıkmıştır. Türk toplumlarının tarihsel süreç içerisinde geçirdiği evrimsel dönüşüm, farklı birçok folklorik değerlerin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Bazen anonim bir türküden veya bestelenen bir eserden de bir oyun türetilir. Yandım Şeker, Ham Çökelek, Hûdayda ve Silifke'nin yoğurdu gibi türkülerin ritim özellikleri, zamanla bu yönde bir oyunun türetilmesine olanak tanımıştır. Türkiyeye özgü oyunlarda, türkünün son bulmasıyla oyunun formu tamamlanır. Ancak halay gibi oyunlarda, türkünün bir önemi yoktur. Vücut koordinasyonu açısından oturmuş bir oyun olan halayda, hareketli ritmi yakalamanın yeterli olduğu düşünülür.

Halk oyunları gibi çok renkli ve hareketli bir yapının pul tasarımları, olabildiğince sade olmalıdır. Özel tasarım olmadığı müddetçe, boyutu gereği pullar milimetre cinsinden belirli bir ölçüye göre kurgulanır. Bu minvalde yaklaşıldığında, zaten hareketli ve çok renkli olan halk oyunlarının betimlenmesinde yine çok renkli ve hareketli pul tasarımlarının yapılması, algılanma açısından istenmeyen sonuçlar doğurabilir. Bununla ilgili olarak Şekil 17 de yer alan pul örnek olarak gösterilebilir. Bununla birlikte genel olarak pul tasarımlarına bakıldığında; ülke ismi, pulun değeri, basım yeri, bilgilendirme metni vb. ifadelerle mizanpaj aşamasında, en baştan değil de sonradan karar verildiği düşünülmektedir. Bu duruma tipografi kullanımını ve font seçimini de dâhil etmek mümkündür. Bu tasarım öğelerinin yerleşimlerine, boyutlarına, karakterlerine vb. özelliklerine sonradan karar verilmesi, pulu bir tasarım öğesi olarak değerlendirme anlayışından uzaklaştırmaktadır.

Türk halk oyunları, köklü bir medeniyetin birikimi olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin herhangi bir coğrafyasında yapılacak bir araştırmayla, onlarca oyun karakterini gözlemek mümkün olacaktır. Yöre veya illere göre yapılan oyun adlandırmaları, folklorun ahengini zedelemektedir. Zeybek, Kaşık, Çiftetelli ve Halay gibi oyunlar, yöre veya il lokasyonundan çıkmış oyunlardır. Bu oyunlar artık Anadolu'nun hemen hemen her tarafında farklı bir formda oynanmaktadır. Zaman içerisinde bazı halk oyunları unutulmaya yüz tutarken bazı oyunların da figürleri farklılaşmıştır. Bu nedenle folklorun bir disiplini olan halk oyunlarını oyun sarmalı olmaktan kurtarıp, müzik ve kıyafet bütünlüğüyle yeniden sentezlemek gerekmektedir. Halk oyunları teması ekseninde yapılması gerekli görülen öneriler şu şekilde sıralanmıştır;

Kaybolmaya yüz tutan halk oyunları ve geleneksel oyun kıyafetleri posta pullarında tasvir edilebilir. Geleneksel Türk halk oyunlarını konu alan nostaljik bir pul albümü yayınlanabilir. Halk oyunları ile ilgili pul tasarımı yaparken çok renklilikten ve çok fazla detay kullanımından kaçınmak daha faydalı olabilir. İllüstratif betimleme yoluyla tasarımı yapılacak olan pullarda, kompozisyon kurallarına dikkat edilebilir. Özel olarak çekim yapılmayacaksa, fotoğraf kullanımında kadrajlanmanın tasarım üzerindeki

etkisi göz ardı edilmeyebilir. Kullanılacak olan metinsel ifadelerin yeri tasarımı daha önceden düşünülmüş olarak belirlenebilir.

Türk halk oyunlarını görsel açıdan ele alan bu araştırmanın sonraki süreçte, gösterge bilimsel analiz yöntemleriyle oluşturulacak folklor konulu çalışmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aydoğmuş, N., (2015), “Bir Görsel İletişim Aracı Olarak Posta Pulu Tasarımının Dünya'daki ve Türkiye'deki Tarihi Değişimi ve Grafik Tasarım Ürünü Olarak İncelenmesi”, Yüksel Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Aykent, C., (2020), “Doğu Trakya Bölgesi Halk Müziğinde Ritim Kalıplarına Dair Bir İnceleme”, *Erdem*, 0 (79), 41-62. doi: 10.32704/erdem.838421
- Durbilmez, B., (2013), “Halk Bilimi Araştırmalarının 100. Yılında: "Halk Bilimi" ile "Edebiyat"ın Ortak Alanları ve "Halk Edebiyatı" Üzerine Bir Değerlendirme”, *Milli Folklor*, 99, 101-112.
- Eroğlu, T., (2017), “Türkiye'deki Halk Oyunlarının Temel Özellikler, Tür ve Dağılım Bakımından İncelenmesi”, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (42), 67-78. doi: 10.16992/ASOS.12128
- Europa CEPT Halk Oyunları*, (1981), <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198106.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).
- Güven Bezaz, Y., (2006), *Haberleşme ve Tarihçesi*, Ankara: Türkiye Haber-İş Sendikası Yayınları.
- Halk Oyunları*, (1969), <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).
- Halk Oyunları*, (1975), <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).
- Halk Oyunları*, (1981), <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198105.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).
- Halk Oyunlarımız*, (2019), <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k201903.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).
- İrmak, Y., (2015), “Bingöl Halk Oyunları”, *Bingöl Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 55-74.
- Kalaycı, B., (2004). *Halk Bilimi/Folklor Tarihsel Süreç*, Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi, <http://turkoloji.cu.edu.tr/HALKBILIM/26.php>
- Karakaş, B., Dündar, M., (2018), “Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimine Uyarlanması”, *ZfWT*, 10 (3), 308-324.
- Koraltan, A., (2020), “Halk Oyunlarının Karakteristik Yapısının İncelenmesi (Diyarbakır Örneği)”, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.
- Kurnaz, S., (2009), “Mardin Midyat'taki Süryanilerin Halkoyunları ve Oyun Müzikleri”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, İstanbul.
- Mete, F., (2020), “Türkçe Öğretiminde Görsel Kültür Ürünleri: Halk Oyunlarının Yeri”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9 (2), 736-749.
- TDK Türkçe Güncel Sözlük*, <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 03.12.2021).
- Uzunkaya, E., (2005), “Halay Türü Oyunların Özellikleri, Dağılımı ve Hareket Yapılarının Analizi”, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yavaş, M., (1992), “Türk Halk Oyunu Giysilerinde Özden Uzaklaşma”, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (1), 125-127.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Şekil 1: *Antalya Yöresi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198106.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 2: *Burdur Yöresi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198106.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 3: *Erzurum Barı*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 4: *Halay*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021)

Şekil 5: *Çayda Çıra*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 6: *Kafkas Oyunu*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 7: *Zeybek 1*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 8: *Zeybek 2*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k201903.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 9: *Bengi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 10: *Gaziantep Yöresi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198105.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 11: *Kahramanmaraş Yöresi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198105.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 12: *Seğmen*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k201903.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 13: *Horon*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 14: *Kasap*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 15: *Kaşık*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k197508.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 16: *Balıkesir Yöresi*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k198105.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).

Şekil 17: *Kılıç-Kalkan*, <http://www.pulhane.com/KatalogSayfalari/k196914.html> (Erişim Tarihi: 07.06.2021).